

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Ректор ВНТУ

Віктор БІЛЧЕНКО

Наказ ВНТУ № 239 від 31.08.2021 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК РОЗРОБКИ І ЗАТВЕРДЖЕННЯ РОБОЧИХ
ПРОГРАМ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН У
ВІННИЦЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ ТЕХНІЧНОМУ
УНІВЕРСИТЕТІ**

СУЯ ВНТУ-03.02.02-П.007.01:21

Розглянуто та схвалено
Вченою радою ВНТУ
Протокол № 1 від 30.08.2021 р.

Вінниця, 2021

	Вінницький національний технічний університет	Стор. 1
	СУЯ ВНТУ-03.02.02-П.007.01:21	Редакція 01

Розробники

	Посада	ПІБ	Підпис
Розроблено	Завідувачка навчально-методичного відділу	Громова Л. П.	
Перевірено	Проректор з науково-педагогічної роботи та організації освітнього процесу	Петров О. В.	

	Вінницький національний технічний університет	Стор. 2
	СУЯ ВНТУ-03.02.02-П.007.01:21	Редакція 01

ЗМІСТ

1. Призначення та сфера застосування	3
2. Нормативні посилання	3
3. Терміни і визначення	3
4. Скорочення та спеціальні терміни	4
5. Відповідальність.....	4
6. Призначення робочої програми навчальної дисципліни.....	4
7. Вимоги до оформлення робочої програми навчальної дисципліни.....	5
8. Структура робочої програми навчальної дисципліни	6
9. Розробка та затвердження робочої програми	10
ДОДАТОК А	12
ДОДАТОК Б	13
ДОДАТОК В	14

	Вінницький національний технічний університет	Стор. 3
	СУЯ ВНТУ-03.02.02-П.007.01:21	Редакція 01

1. Призначення та сфера застосування

Це Положення визначає призначення робочої програми навчальної дисципліни, її структуру, порядок розробки та затвердження.

Положення є складовою системи внутрішнього забезпечення якості освіти ВНТУ та розроблено відповідно до вимог п. 7.5 ДСТУ ISO 9001 та п. 7.5 Настанови з якості ВНТУ.

Вимоги цього положення поширюються на діяльність усіх кафедр ВНТУ.

2. Нормативні посилання

- Закон України «Про вищу освіту».
- ЛІЦЕНЗІЙНІ УМОВИ провадження освітньої діяльності, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365).
- Лист МОН № 1/9-434 від 09.07.2018 «Щодо рекомендацій до навчально-методичного забезпечення».
- Положення про організацію освітнього процесу у ВНТУ.

3. Терміни і визначення

Настанова з якості ВНТУ є основним документом системи управління якістю Вінницького національного технічного університету. Настанову розроблено відповідно до вимог міжнародного стандарту ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 9001:2015 IDT «Системи управління якістю. Вимоги». Вимоги, визначені та описані в Настанові та інших документах системи управління якістю, є обов'язковими для всіх працівників і поширюються на освітню та наукову діяльність університету.

ДСТУ ISO 9001. ISO 9000 — серія стандартів [ISO](https://www.iso.org/), які застосовуються при створенні та удосконаленні систем менеджменту якості організацій. Стандарти ISO серії 9000 були розроблені технічним комітетом ISO/ТК 176 в результаті узагальнення накопиченого національного досвіду різних країн щодо розроблення, впровадження та функціонування систем якості. Комітет керувався попередніми розробками Британського інституту

	Вінницький національний технічний університет	Стор. 4
	СУЯ ВНТУ-03.02.02-П.007.01:21	Редакція 01

стандартів, що знайшли своє відображення в Британському стандарті BS 5750.

4. Скорочення та спеціальні терміни

СУЯ – система управління якістю Вінницького національного технічного університету;

ЄКТС (Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система) – система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти. Система ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС.

5. Відповідальність

5.1. Відповідальність за розробку робочих програм навчальних дисциплін, які викладає кафедра, покладається на завідувачів кафедр.

5.2. Контроль за наявністю та своєчасним оновленням робочих програм навчальних дисциплін, їх відповідністю навчальному плану здійснює навчально-методичний відділ ВНТУ.

5.3. Відповідальність за якість розробленої робочої програми навчальної дисципліни, дотримання її вимог при організації вивчення курсу покладається на науково-педагогічних працівників ВНТУ.

6. Призначення робочої програми навчальної дисципліни

Основним документом навчально-методичного забезпечення дисципліни, передбаченим освітнім законодавством, є робоча програма навчальної дисципліни, вимоги до змісту якої встановлені п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. Програма навчальної дисципліни, передбачена п. 12 ч. 3 ст. 34 та ч. 7 ст. 35 Закону України «Про вищу освіту», є одним із складників робочої програми.

Робоча програма навчальної дисципліни є нормативним документом

закладу вищої освіти, який розробляється і затверджується у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу у Вінницькому національному технічному університеті.

Варто дотримуватися загального обсягу робочої програми навчальної дисципліни від 5 до 20 сторінок з урахуванням обсягу дисципліни.

Основним призначенням робочої програми навчальної дисципліни є: — ознайомлення здобувачів вищої освіти та інших учасників освітнього процесу зі змістом освіти, критеріями та засобами оцінювання результатів навчання тощо;

— встановлення відповідності змісту освіти освітній програмі та стандартам вищої освіти під час акредитації;

— встановлення відповідності при зарахуванні результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти (академічна мобільність), за іншими освітніми програмами, у попередні роки (при поновленні на навчання), а також у неформальній та інформальній освіті.

7. Вимоги до оформлення робочої програми навчальної дисципліни

У вересні 2020 року в університеті було впроваджено Положення про управління задокументованою інформацією, яке є складовою системи внутрішнього забезпечення якості освіти ВНТУ та розроблено відповідно до вимог п. 7.5 ДСТУ ISO 9001 та п. 7.5 Настанови з якості ВНТУ. Вимоги цього положення поширюються на діяльність усіх структурних підрозділів ВНТУ, що задіяні у процесах освітньої та наукової, науково-технічної діяльності, процесах менеджменту та забезпечувальних процесах.

Положення визначає вимоги до оформлення освітньої документації, зокрема, робочих програм навчальних дисциплін.

Документи системи управління якістю (далі – СУЯ) ВНТУ оформлюються:

- на аркушах формату А4;
- поля: ліве – 2,5см; нижнє, верхнє - 2см; праве - 1 см;
- шрифт тексту Times New Roman, розмір 14, міжрядковий інтервал 1,15;
- заголовки першого рівня – розмішуються по центру з виділенням жирним шрифтом, інтервал зверху та знизу 12 пт;

	Вінницький національний технічний університет	Стор. 6
	СУЯ ВНТУ-03.02.02-П.007.01:21	Редакція 01

- кожен пункт та підпункт починається з абзацу (1,25 см) та має нумерацію в межах розділу;
- верхній колонтитул - шрифт тексту Times New Roman, розмір 14 (додаток А);
- зліва - логотип ВНТУ, по центру - назва організації та код документу;
- справа – номер сторінки та редакція документу.

Титульний аркуш оформлюється відповідно до Додатку А.

Другий аркуш – відповідно додатку Б.

8. Структура робочої програми навчальної дисципліни

8.1. У структурі робочої програми навчальної дисципліни рекомендується передбачати наявність таких складників:

- загальна інформація;
- розробник(и) - викладач чи викладачі, які розробили робочу програму;
- мета вивчення дисципліни;
- обсяг дисципліни в кредитах ЄКТС та його розподіл у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- статус дисципліни: обов'язкова чи вибіркова. Статус обов'язкових мають дисципліни, що є обов'язковими хоча б для однієї освітньої програми;
- передумови для вивчення дисципліни (наприклад, перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше);
- компетентності, якими повинен оволодіти здобувач;
- очікувані результати навчання з дисципліни;
- програма навчальної дисципліни: основні теми дисципліни, у тому числі (за наявності) теми практичних, семінарських та лабораторних занять, орієнтовна тематика індивідуальних та/або групових завдань;
- засоби діагностики результатів навчання;
- критерії оцінювання результатів навчання;
- рекомендовані джерела інформації.

8.2. **Загальна інформація** - це назва навчальної дисципліни, заклад вищої освіти, факультет/інститут, кафедра чи інший структурний підрозділ, який відповідає за дисципліну, галузь знань, спеціальність, освітня програма (для обов'язкових дисциплін) інформація про

	Вінницький національний технічний університет	Стор. 7
	СУЯ ВНТУ-03.02.02-П.007.01:21	Редакція 01

затвердження програми а також ідентифікаційний номер документа СУЯ.

Приклад:

СУЯ ВНТУ-08-48-РП.010.01:21

СУЯ ВНТУ - система управління якістю;
08-48 – код кафедри (відповідно до номенклатури справ);
РП – тип документа (робоча програма);
010 – порядковий номер документа на кафедрі;
01 – редакція програми;
:21 – рік, у якому програму введено в дію.

8.3. **Інформація про розробників робочої програми**, а також про її схвалення та затвердження подається у вигляді таблички (ДОДАТОК Б).

8.4. **Опис навчальної дисципліни має включати:**

- обсяг дисципліни в кредитах ЄКТС та його розподіл у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять (відповідно до ст. 50 Закону України «Про вищу освіту»);
- статус дисципліни: обов'язкова (загальна чи професійна) чи вибіркова (загальна чи професійна);
- визначення мови навчання.

8.5. **Передумови для вивчення дисципліни.** Раніше цей розділ називався «Міждисциплінарні зв'язки» і містився в навчальній програмі дисципліни.

Приклад заповнення:

«Дисципліна «Нормування показників метрологічної надійності» базується на теорії ймовірності і математичної статистики. Ця дисципліна безпосередньо пов'язана і доповнює такі базові дисципліни, як «Основи метрологічного забезпечення», «Метрологія та вимірювальна техніка», «Інформаційно-вимірювальні системи».

8.6. **Мета вивчення дисципліни.** Для обов'язкових дисциплін у цьому пункті варто стисло зазначити місце навчальної дисципліни в освітній програмі. Для вибіркової дисципліни може бути наведено коротке пояснення можливостей та переваг, які надає вивчення дисципліни.

8.7. **Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач і результати вивчення дисципліни.**

Щоб визначити ці компетентності, необхідно уважно ознайомитися з відповідною освітньо-професійною програмою, в якій обов'язково

наводиться перелік загальних та спеціальних (фахових) компетентностей.

Згідно з вимогами Міністерства освіти і науки України всі освітньо-професійні програми, за якими у ВНТУ відбувається підготовка бакалаврів та магістрів, розміщено на сайті університету в рубриці «Довідка абітурієнта».

Приклад:

Рівень вищої освіти – «бакалавр».

Спеціальність – 131 «Прикладна механіка».

Освітня програма – «Комп'ютеризовані технології та механотронні системи в машинобудуванні» (https://vntu.edu.ua/images/2020vstup/opp-bak-mag-2020/b_131_opp.pdf).

Дисципліна «Теорія механізмів і деталі машин» (обов'язкова, професійна).

В освітній програмі ця дисципліна має шифр 1.19 (стор. 14) і позначення ОК19 (стор.16), тобто «освітній компонент 19».

У додатку А освітньої програми наведено Таблицю 2. Матриця відповідності програмних компетентностей обов'язковим освітнім компонентам (стор. 21). Згідно даної матриці освітньому компоненту 19 (ОК19) відповідає Інтегральна компетентність (ІК), а також загальні компетентності 1-4 (ЗК1-4), 6 (ЗК6), 7 (ЗК7) та 13 (ЗК13), а також фахові компетентності спеціальності 1 (ФК1), 2 (ФК2), 5 (ФК5), 6 (ФК6), 10 (ФК10). Зміст даних компетентностей наведено у розділі 6.

8.8. **Програмні результати навчання.**

У додатку А освітньої програми наведено Таблицю 1. Матриця відповідності програмних результатів навчання обов'язковим освітнім компонентам (стор. 20). Згідно даної матриці освітньому компоненту 19 (ОК19) відповідають програмні результати навчання РН1, РН4, РН6. Зміст цих результатів навчання наведено у розділі 7.

8.9. **Програма навчальної дисципліни:** основні теми дисципліни, у тому числі (за наявності) теми практичних, семінарських та лабораторних занять, орієнтовна тематика індивідуальних та/або групових завдань.

8.10. **Таблиця «Структура навчальної дисципліни»**

При заповненні цієї таблиці необхідно звернути увагу на колонку 6 «Індивідуальні завдання». Якщо навчальним планом передбачена курсова робота (курсний проект), бажано пам'ятати, що згідно з Положенням про

	Вінницький національний технічний університет	Стор. 9
	СУЯ ВНТУ-03.02.02-П.007.01:21	Редакція 01

курсове проектування у Вінницькому національному технічному університеті

- курсова робота – не менше 45 годин СРС (1,5 кредити);
- курсовий проект – не менше 60 годин СРС (2,0 кредити).

Кількість годин на виконання КП(КР) вираховується із СРС і обов'язково фіксується в таблиці 4 «Структура навчальної дисципліни» (колонка 6 «Індивідуальна робота»).

8.11. *Засоби діагностування результатів навчання*

Засобами діагностування результатів навчання можуть бути:

- екзамени;
- комплексні іспити;
- стандартизовані тести;
- наскрізні проекти;
- командні проекти;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- розрахункові роботи;
- завдання на лабораторному обладнанні, тренажерах, реальних об'єктах тощо
- інші види індивідуальних та групових завдань.

7.12. *Критерії оцінювання результатів навчання.* Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

8.12. *Рекомендована література*

Список рекомендованої літератури складається з переліку базової та допоміжної літератури (оформляється за ДСТУ ГОСТ 7.1: 2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання»). Список має регулярно оновлюватися шляхом включення до його складу назв новітньої літератури, виданої за останні 5 років.

	Вінницький національний технічний університет	Стор. 10
	СУЯ ВНТУ-03.02.02-П.007.01:21	Редакція 01

9. Розробка та затвердження робочої програми

Розробка робочих програм навчальних дисциплін обов'язкова для всіх дисциплін, наявних у навчальному плані. РПНД має бути розроблено (оновлено) і затверджено до початку семестру, в якому дисципліна викладається згідно з навчальним планом. На перших лекційних або практичних чи лабораторних заняттях викладач, спираючись на відповідні розділи РПНД, має визначити завдання вивчення дисципліни, компетентності, якими має оволодіти здобувач, програмні результати навчання, ознайомити здобувачів з формами організації освітнього процесу та з видами навчальних занять з цієї дисципліни, засобами діагностування результатів навчання, розподілом балів, які отримують здобувачі, критеріями оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів вищої освіти.

Робоча програма навчальної дисципліни розробляється як окремий документ і зберігається як в електронній, так і в паперовій формі. По одному паперовому примірнику РПНД зберігається у навчально-методичному відділі (НМВ) та на кафедрах. Електронний варіант РПНД кожен викладач розміщує в особистому кабінеті системи JetIQ в форматі pdf. з відсканованими сторінками, на яких містяться підписи. У випадку, якщо РПНД затверджується на початку семестру, викладач повинен спочатку розмістити в особистому кабінеті програму без підписів, але обов'язково замінити її упродовж 10 робочих днів після затвердження Методичною радою.

Робочі програми навчальних дисциплін складаються, як правило, на п'ять років та наприкінці кожного навчального року переглядаються на засіданнях кафедр. В програми вносяться необхідні зміни, що фіксується в протоколах засідань. Відмітки про перегляд РПНД зазначаються в Листку реєстрації змін (ДОДАТОК В).

Порядок затвердження робочої програми навчальної дисципліни:

Робоча програма навчальної дисципліни розробляється викладачем-лектором або колективом викладачів на чолі з викладачем-лектором.

Робоча програма обов'язкової дисципліни має бути розглянута і затверджена на засіданні кафедри, узгоджена з гарантом (гарантами)

	Вінницький національний технічний університет	Стор. 11
	СУЯ ВНТУ-03.02.02-П.007.01:21	Редакція 01

освітньої програми (освітніх програм) та схвалена методичною комісією факультету/інституту, для студентів якого її підготовлено. ***Одна РНПД розробляється не більше як для чотирьох освітніх програм однієї або кількох спеціальностей.*** Після розгляду на засіданні методичної комісії факультету/інституту програма рекомендується до затвердження Методичною радою університету.

Робочі програми **вибіркових дисциплін**, які викладаються для здобувачів кількох факультетів, можуть не узгоджуватися з гарантами освітніх програм і затверджуватися методичною комісією того факультету, до складу якого входить кафедра. Компетентності, які мають бути сформовані у здобувачів в результаті вивчення **вибіркової дисципліни**, та результати навчання за цією дисципліною викладач визначає самостійно.

Робоча програма навчальної дисципліни може зберігатися у навчально-методичному відділі упродовж всього терміну її чинності, тобто 5 років. Після того згідно з наказом ректора ВНТУ від 10.07.2007 р. № 156 «Про затвердження зведеної номенклатури справ Вінницького національного технічного університету» вона здається до архіву ВНТУ.

	Вінницький національний технічний університет	Стор. 12
	СУЯ ВНТУ-03.02.02-П.007.01:21	Редакція 01

ДОДАТОК А

Вінницький національний технічний університет
 Факультет електроенергетики та електромеханіки
 Кафедра електротехнічних систем електроспоживання та
 енергетичного менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи
 та організації освітнього процесу

_____ Олександр ПЕТРОВ
 « ____ » _____ 20__ рік

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Електромагнітна сумісність і керування якістю електроенергії в
 системах електропостачання**

рівень вищої освіти   другий (магістерський)
галузь знань   14 Електрична інженерія
спеціальність   141 Електроенергетика, електротехніка та
 електромеханіка
освітні програми   Електротехнічні системи електроспоживання,
 Енергетичний менеджмент

СУЯ ВНТУ-08-17-РП.001.01:21

ВНТУ, 2021

	Вінницький національний технічний університет	Стор. 13
	СУЯ ВНТУ-03.02.02-П.007.01:21	Редакція 01

ДОДАТОК Б

Робоча програма навчальної дисципліни

«Електромагнітна сумісність і керування якістю електроенергії в системах електропостачання»

рівень вищої освіти – другий (магістерський)

галузь знань – 14 Електрична інженерія

спеціальність – 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка

освітні програми - Електротехнічні системи електроспоживання, Енергетичний менеджмент

2021. — 14 с.

	Посада Протокол засідання	ПІБ	Підпис
Розроблено	Зав. кафедри ЕСЕЕМ	д.т.н., професор Бурбело М. Й.	
Схвалено	Гарант освітньої програми		
	Зав. кафедри ЕСЕЕМ засідання кафедри ЕСЕЕМ (протокол №2 від 07.09.2021 р.)	д.т.н., професор Бурбело М. Й.	
	Голова Методичної комісії ФЕЕЕМ Методична комісія ФЕЕЕМ (протокол №1 від 20.09.2021 р.)	к.т.н., доцент Розводюк М. П.	
Затверджено	Голова Методичної ради Методична рада ВНТУ (протокол №1 від 23.09.2021 р.)	к.т.н., доцент Петров О. В.	

© М. Й. Бурбело, 2021

© ВНТУ, 2021

ДОДАТОК В

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітні програми, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 14 Електрична інженерія	Обов'язкова (професійна чи загальна) або Вибіркова (професійна чи загальна)	
Модулів – 2	Спеціальність 141 Електроенергетика, електро-техніка та електромеханіка освітні програми: Електротехнічні системи електроспоживання, Енергетичний менеджмент	Рік підготовки (курс):	
Змістових модулів – 2		1	2
Індивідуальне науково-дослідне завдання — контрольна робота для студентів заочної форми навчання, курсова робота реферати з окремих тем курсу та доповіді на щорічну науково-теоретичну конференцію викладачів, співробітників та студентів ВНТУ		Семестр	
Загальна кількість годин - 150			
		Лекції	
	27 год.	10 год.	
	Практичні, семінарські		
	18	5	
	Лабораторні		
	18	5	
	Курсовий проект (робота)		
	Якщо є – 60 або 45 год	Якщо є – 60 або 45 год	
	Самостійна робота		
	87 год.	130 год.	
	Вид контролю: іспит		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,5 самостійної роботи студента – 4,75	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)		

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 42% - 58%,

для заочної форми навчання – 13% — 87%.

Мова навчання – українська.